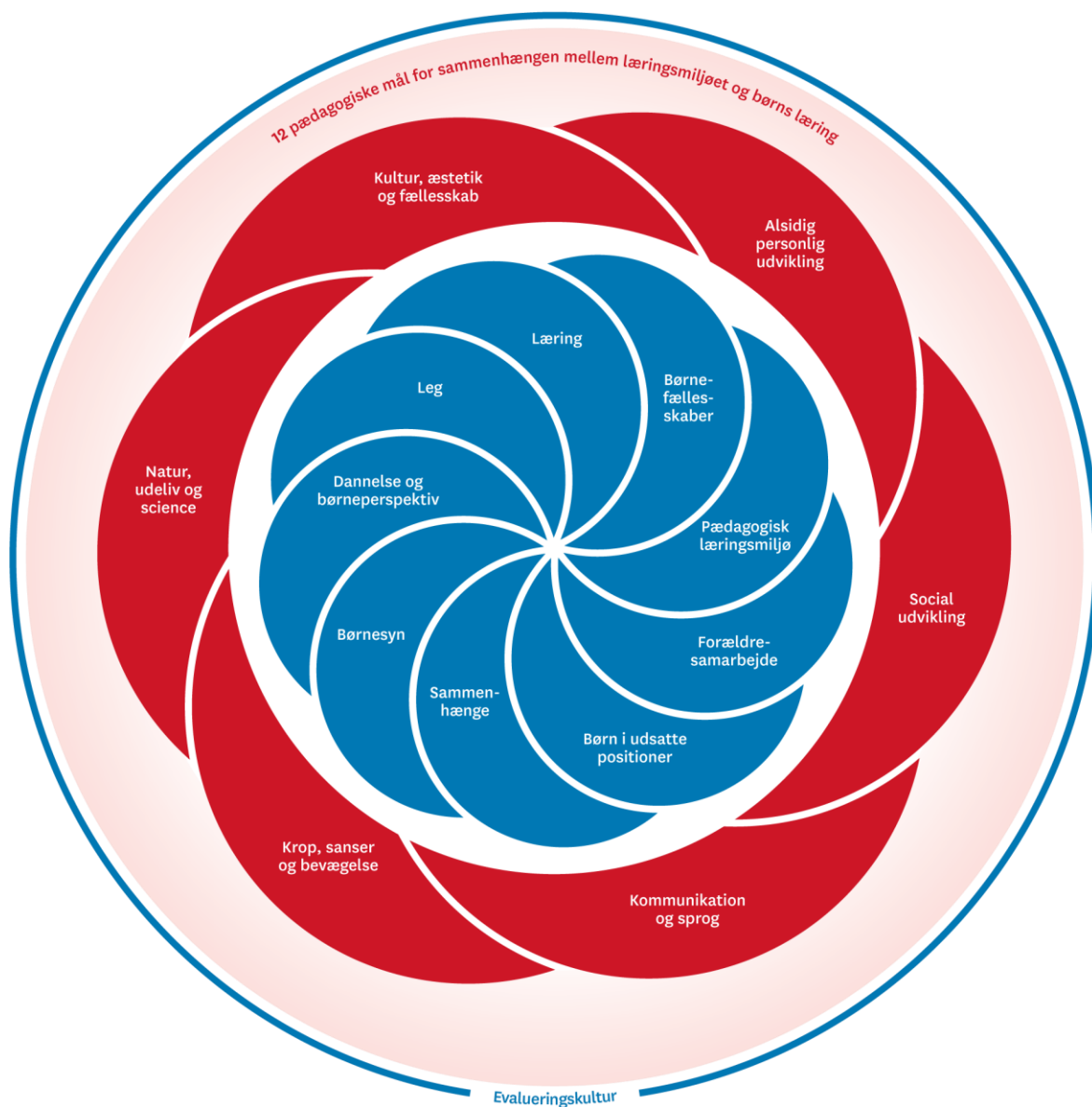

Pædagogisk læreplan for Tøjhushavens Børnehus 2026 – 2027

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

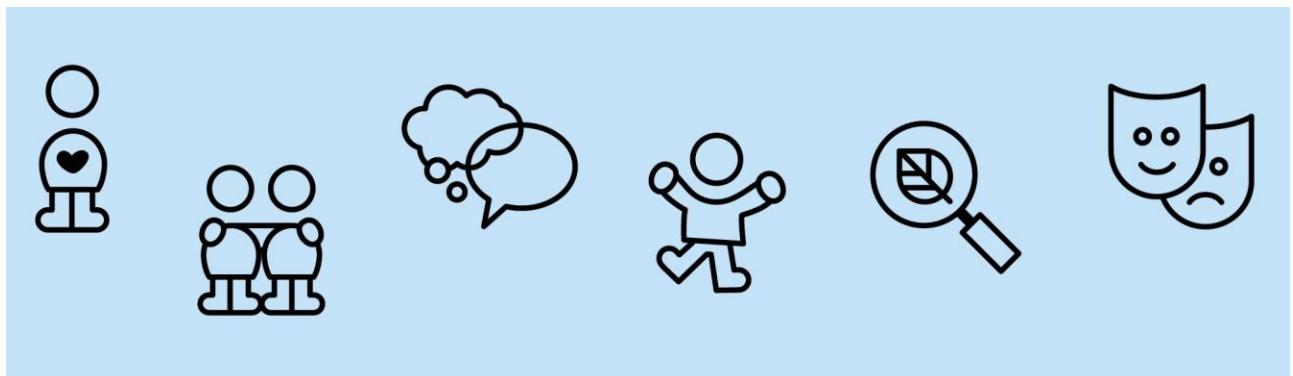
Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der til publikationen.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Tøjhushavens Børnehus er en privatinstitution i Randers Kommune. Vi har indskrevet 24 børn i alderen 0-6 år fordelt på en vuggestue og en børnehavegruppe. Vores Børnehus ligger i centrum af Randers tæt på Skovbakken, Tøjhusparken, Kulturhus, Bibliotek, Randers Regnskov og Randers Naturcenter. Vi benytter i stor udstrækning vores tætte nærmiljø. Vores børnehavebørn tilbydes også længere ture eksempelvis med bus, det kan være til Fladbro Skov, RGF Hallen eller når vi er inviteret hjem til børnefødselsdage.

Vi er et lille hus og vægter et tæt samarbejde med vores forældregruppe, vores børn møder de samme voksne hver dag og vi tilstræber, at der dagligt er mulighed for at kommunikere med forældrene omkring barnet. Ligeledes vægter vi, at barnet og forældrene får taget en god afsked når barnet afleveres, af samme grund er der altid mulighed for at vinke farvel sammen med en voksen. Vores hus er i åbent plan og der er som udgangspunkt ikke stuer hvor børnene ikke må opholde sig, vores børn lærer at tage hensyn til de mindste og til hinanden. Vi prioriterer, at alle 24 børn kun først og sidst på dagen opholder sig i huset på samme tid, således er vuggestuen på legepladsen om formiddagen og børnehavebørnene er på legepladsen fra frokosttid til ud på eftermiddagen. Vi har indrettet vores legeplads så der også er mulighed for kreative aktiviteter i uderummet, hvor vi har et udvalg af ReMida inspirerede aktiviteter.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Retningsgivende refleksioner og eksempler:

Børnesyn:

Det enkelte barn har en værdi i sig selv og skal have en følelse af at høre til og være betydningsfuld i vores fællesskab. Alle børn er forskellige og skal derfor ses og tilgås forskelligt i den udstrækning det er muligt. Vi går op i hvad børnegruppen interesserer sig for lige nu og hvad der fanger deres interesse. Barnet skal involveres og have medindflydelse i hverdagen, således vil vi gerne høre barnets mening og forstå deres univers. I dette univers har børn brug for rolige og tryghedsskabende voksne. Dette bestræber vi os på at gøre, ved at gå forrest i form af eksempelvis mulighedsskabende temaer, som f.eks. vores traditionelle Olympiske lege, familietema og demokrati i børnehøjde. Ved at være ved siden af som medleger i form af bl.a. spil og forskellige lege. Voksne med tid til nærvær og omsorg. På den måde mener vi, at vi på bedst mulig måde får børn som bliver set, hørt og forstået, gennem årene hos os. Vi vil gerne sammen med forældrene være medskabere af et barneliv med forståelse og tryghed, hvor vi sammen med forældrene er med til at understøtte udviklingen af mod, styrke, selvtillid og selvværd hos barnet.

Dannelse og børneperspektiv, leg, børnefællesskaber og læring.

Alle børn er individuelle og lærer på forskellige måder. Vi må som voksne i et børneunivers være meget opmærksomme på hvad der optager barnet, hvordan barnet tilgår udfordringer, hvordan barnet lærer nye ting og hvad barnet interesserer sig for. Det er en balancegang imellem at kunne forstå barnet, vide hvad barnet har brug for og guide i den rigtige retning, samtidig med at barnet føler sig set, hørt og forstået. Vi vil fremstå som et godt eksempel ved at tale til hinanden i en god tone, vi siger tak når en anden gør os en tjeneste, vi råber ikke højt og vi har det godt og sjovt med hinanden. Vi udviser respekt ved ikke at tale i munden på hinanden og vi hjælper hinanden hvis

der er behov for det. Vi arbejder med ICDP og italesætter de positive handlinger vi gerne vil se mere af. Vi implemterer NPU som en naturlig forlængelse af vores arbejde med ICDP.

Legen har en værdi i sig selv og børns leg er et helt væsentligt element i et barneliv, leg og læring hænger uløseligt sammen og børn lærer gennem leg, hvor afprøvning, fordybelse, fantasi, koncentration, forestillingsevne og motivation indgår.

Ikke alle børn kan lege, nogle børn har brug for at lære hvordan man gør. Nogle børn har brug for en stor grad af guidning og hjælp til at komme ind i og med i en leg. Gode, langvarige, velfungerende lege, hvor to eller flere børn er involverede kan leve deres eget liv og gentages i flere dage. Sådanne lege skal have lov at opstå og dem skal vi værne om og have respekt for. I tilfælde hvor det er svært for et barn at komme med eller være en del af en leg, er det en væsentlig forudsætning, at den voksne er deltagende og guidende.

I børnegruppen tilstræber vi et fællesskab hvor det enkelte barn opfatter sig selv som betydningsfuld. Vi lægger mærke til når et barn har fri og ferie og italesætter, at det er dejligt at se barnet, når det kommer tilbage igen.

Vi tilstræber at arbejde med pædagogiske aktiviteter i små grupper, da der derved er lettere at se det enkelte barn, det frigiver tid til ro og fordybelse. I små grupper er det også muligt at være medskabere af gode relationer mellem børn der normalt ikke søger hinanden. Ved at den voksne har indsigt i barnets perspektiv, opnås en forståelse for barnets individuelle livsvilkår og potentialer. Her er det vigtigt løbende at reflektere omkring leg og læringsmiljø og justere sig i forhold til barnets behov. Barnet tilegner sig bedst nye kompetencer, når det oplever mestring, således barnet tilgås i forhold til zonen for nærmeste udvikling. Vi tilstræber at alle kompetencer og sanser bruges og involveres i alle daglige aktiviteter hvor leg og læring i samhörighed indgår.

Retningsgivende refleksioner og eksempler:

Garderoben kl. 8.30: Vuggestue skal på legepladsen og flyverdragter, støvler, hat og vanter skal på. Det er vigtigt at vi ikke er alt for mange i garderoben på samme tid. De mindste skal have hjælp og de største kan det meste selv. Vi voksne guider og sætter ord på hvad vi gør og roser når det lykkes at få benene ned i flyverdragten eller få en støvle på.

Børnehaven: kl. 10.15: Børnehaven skal på legepladsen og børnene kommer i garderoben lidt i hold, så der ikke opstår pladsmangel. Især i vintertiden er det vigtigt, da mange børn har brug for god gulvplads for at komme ned i flyverdragten. Nogle børn har stadig brug for hjælp med tøjet og vi roser de børn der er gode til at hjælpe et andet barn. Det skaber god kontakt og fællesskab mellem børnene, det er rart at få hjælp og det er rart at kunne hjælpe.

I perioder har vi piktogram på tavlen, så børnene kan hvilket tøj der skal på først (især i vintermånederne). Nogle børn kan selv, andre har brug for guidning og nogle har stor hjælp af et piktogram.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Retningsgivende refleksioner og eksempler:

Vi ser hele dagen som et pædagogisk læringsmiljø, lige fra barnet ankommer om morgenen og til det hentes om eftermiddagen. Planlagte og forberedte pædagogiske aktiviteter giver sig selv, vi har som voksne gennemtænkt og reflekteret og har en plan med aktiviteten.

Tider hvor børnene skal fra en aktivitet til en anden (fra stuen og på legepladsen eksempelvis) er også et læringsmiljø.” Nu skal vi snart på legepladsen, så om 10 minutter skal begynde at rydde op”. Børnene bliver forberedt på, at der snart skal ske noget andet, børn og voksne hjælper med oprydningen og sørger for at ikke alle børn går i garderoben på samme tid.

I garderoben opstår der også læring, børnene kan hjælpe hinanden, øve sig i at vente på tur og træne fin og grovmotorik når tøjet skal på.

Læringsmiljøet tilrettelægges, så der tages hensyn til barnet og børnegruppens deltagelse og perspektiv, børnefællesskab og sammensætning.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Retningsgivende refleksioner og eksempler:

Vi tilstræber at der dagligt er mulighed for dialog omkring barnets dag, at vi har en åben og ærlige kommunikation med vores forældre og at der altid er mulighed for at sætte tid af til en samtale uden børn. Vi tilstræber, at barnets første tid hos os, som regel når barnet starter i vuggestue foregår så trygt og roligt som muligt. Det er her vi lærer den nye familie at kende og får særlige oplysninger omkring barnet. Her grundlægges den gensidige tillid som vi tilstræber fortsættes og udvikles i årene barnet er hos os.

Vi reflektere løbende over vores forældresamarbejde i forhold til om vores formidling og daglige kommunikation understøtter et godt samarbejde med gensidig respekt. Forældre har et særligt blik for deres barn og er i besiddelse af vigtige informationer omkring barnet. Vi anser et godt forældresamarbejde som yderst vigtigt i forhold til barnets almene trivsel hos os.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vores udgangspunkt er, at forældrene er de primære personer i børnenes liv. Vi ser børn som udsatte hvis/når de ikke trives fysisk, psykisk eller socialt f.eks. hvis de afviger fra alderssvarende adfærd/udvikling. De har fået en skæv start på livet f.eks. i forbindelse med for tidlig fødsel. De har været udsat for en social begivenhed i familien f.eks. skilsmisse, dødsfald eller arbejdsløshed. Vores opgave i den forbindelse vil være, med udgangspunkt i barnets og forældrenes ressourcer, at støtte og yde særlig opmærksomhed, således at barnet får optimale opvækstvilkår som på sigt forhindrer eksklusion.

Alle børn har en værdi i sig selv og et barn i en permanent eller forbigående udsat position skal møde de samme muligheder for trivsel, læring udvikling og dannelse som andre børn. Det er meget individuelt hvad barnet har brug for hjælp og støtte til. Via vores samarbejde med PPR udarbejdes handleplan for det enkelte barn og familie.

At børn med særlige behov bliver set og hørt og oplever sig som en del fællesskabet. At børnene føler sig anerkendt og respekteret af andre børn og voksne. At et barn med særlige behov er lige så selvfølgelig en del af vores fællesskab som alle andre børn.

Vi finder barnets ressourcer

Vi fortæller positivt om barnet og dets historie

Vi laver struktur og forudsigelighed

Vi laver små grupper

Vi sørger for rolige og trygge rammer

Vi undersøger hvad barnets adfærd kan skyldes

Vi udarbejder en handleplan, som jævnligt justeres

Vi ser på om barnet mestrer at danne relationer til voksne og børn og om det er i stand til at lege med andre børn.

Derfor er det vigtigt, at vi i personalegruppen er åbne og ærlige i forhold til det er svært.

At vi sammen kan reflektere

At vi tør spørge ind til/ bryde ind i en kollegas praksis.

At vi anvender den positive og ressourceorienterede tilgang (ICDP)

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Refleksioner og eksempler:

Hos os starter de fleste børn i førskole SFO til marts. Enkelte børn, som vi sender til privatskoler, har ikke førskoleordning, og vi har derfor børnene frem til skolestart i august. Hos os har vi typisk mellem 5 og 7 kommende skolebørn. Når barnet fylder 5 år, taler vi med forældrene om, at vi nu, sammen med dem vil forberede børnene til kommende skolestart.

Sammenhængen starter i bund og grund allerede, når barnet starter i børnehave. I børnehaven arbejder vi med følgende, som barnet mere eller mindre forventes at kunne mestre inden starten i børnehaveklassen.

Social kompetence:

Selv at tage initiativ til leg og komme med ideer til leg, kunne deles og skiftes om tingene, lære om turtagning.

Sprog:

Læren om hvad en dialog er og hvordan den foregår, læren om bogstaver, tal og lære at skrive sit navn. At kunne sætte ord på følelser.

Konfliktløsning:

Lære at løse konflikter, bede om hjælp fra en voksen.

Selvkontrol:

At kunne regulere sig selv, i forhold til at forstå og kunne navigere i børnehusets kultur. At kunne fordybe sig og ikke lade sig styre af eksempelvis udefrakommende impulser.

Forståelse for at tingene hænger sammen og er afhængige af hinanden.

Når der er et år til kommende børnehavestart.

Helt praktisk betyder det at barnet forberedes på at klare toiletbesøg uden hjælp, tage tøj og sko af og på, selv vinke farvel, vente på tur, lytte når andre taler uden af afbryde, kunne gå forrest på tur, skrive sit eget navn, styrke sociale kompetencer ved at kunne sige fra på en god måde.

Børnene præsenteres for aktiviteter som henvender sig til kommende skolebørn, tal og bogstaver, spil og leg som henvender sig til 5-6 årige børn ture og aktiviteter for førskolebørnene, eksempelvis besøg på børnenes kommende skoler.

Vi afslutter med et projekt efter interesse fra børnene. De sidste to år har vi haft et Regnskovsprojekt, hvor hvert barn har valgt et fokusdyr, som der er arbejdet med i forskellige former over et par måneder. Yderligere har haft en tur for skolebørnene til Fladbro, hvor børnene går hjem. Formålet med turen er: sammenhold, venskab, hygge, læring i naturen, sejren over at kunne gå lang og nå godt hjem igen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Refleksioner og eksempler:

Vi er ofte indgået i samarbejde med VIA Randers, typisk er der forløb med pædagogstuderende der øver pædagogiske forløb med vores børnehavebørn. Aktiviteterne foregår oftest på VIA som ligger fem minutters gang fra os, hvor vi deltager i aktiviteter i VIAs motorik sale, nogle gange foregår aktiviteterne hos os primært i uderummet.

Museum Østjylland/ børnebiblioteket: Da vi ligger så tæt på Museum Østjylland og børnebiblioteket deltager vi ofte i musik/ teater arrangementer og kreativ udsmykning af børnebiblioteket.

Randers Naturcenter: Vi deltager ofte i planlagte arrangementer på Randers naturcenter og arrangementer og tiltag med ReMida Randers.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Refleksioner og eksempler:

Lærings og børnemiljø er på samme måde som de voksnes arbejdsmiljø noget, vi hele tiden er forpligtet til at forholde os til. I forhold til det fysiske, psykiske og æstetiske miljø er vi opmærksomme på hvor børnene søger hen for at lege, hvad de finder hyggeligt, udfordrende og spændende både inde og ude. Vi vurderer løbene om vores lokaler er indbydende, om her er rent og pænt, at her er ryddeligt og om børnenes kreative produkter, samt vores dokumentation er præsenteret på en behagelig og indbydende måde. Vi er opmærksomme på vores støjniveau, at vi taler til hinanden uden at råbe, at lokalerne er lydisolerede og at vi jævnligt lufter ud og anskaffer os nyt legetøj. At vi har bøger i børnehøjde der også relaterer til det emne vi arbejder med, at vi "fanger" det som optager børnene. Vi er skærpede i vores opmærksomhed på hvad børnene siger og giver udtryk for, eksempelvis til vores morgensamlinger. Når vi har forskellige samtaleemner, som kan være enten spontane, forberedte eller bare kan bestå af spørgsmålet: "Hvad har du lyst til?" og "hvor og med hvem vil du gerne lege?" At vi er opmærksomme på, hvordan børnene har det med hinanden, om der er børn der har svært ved at være en del af fællesskabet, eller har svært ved at indgå i legrelationer. Har hvert barn mindst en god ven? Og hvordan kan vi som voksne understøtte barnet i at udvikle sociale kompetencer? I forhold til helt små børn er vi opmærksomme på kropssprog, er de glade, deltagende, aktive, og udvikler de sig i forhold til sig selv? Er børnene glade når de ser os voksne og deres kammerater om morgenen og har vi et godt og åbent samarbejde med forældrene, hvor vi har respekt for hinanden og kan finde ud af italesætte det der måske er svært inden det bliver for svært?

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Alsidig personlig udvikling 0-3 år:

At barnet udvikler selvværd og selvtillid i en ramme af tryghed, nærvær og gentagelser. At hvert barn føler sig velkommen og ser sig selv som en del af fællesskabet. Vi har blik for at barnet er unikt, med helt individuelle kompetencer, alle børn er specielt gode til noget særligt: at være en god kammerat, at kunne lytte, tegne, male, synge, lege, løbe. Det gælder om at fokusere på det barnet er godt til, der ved bliver det lettere at understøtte barnet i de områder hvor det har brug for at bliver styrket. Alle børn udvikler sig forskelligt tempo og vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone. Hos helt små børn handler det som voksen om at være støttende, hjælpende og motiverende, så barnet får en tro på at det kan noget i kraft af sig selv og derved spirende udvikler selvhjulpenhed. Hos os er der vigtigt at vi får sagt godmorgen og farvel til hinanden, så ingen går og kommer uden nogen bemærker det. I vuggestuen arbejder vi meget med udvikling af selvhjulpenhed, så barnet oplever glæden af at kunne tegne, male, synge, lave puslespil, lege, tage tøj af og på, hjælpe til, rydde op og derved opleve sig selv som betydningsfuld for fællesskabet. Vi ser på om barnet viser tegn på omsorg overfor andre og om barnet giver udtryk for følelser og at barnet lærer at sige til og fra, at barnet er nysgerrigt og udforsker omverdenen.

Alsidig personlig udvikling 3-6 år:

At barnet tilbydes mange forskellige muligheder for at deltage aktivt og få betydningsfulde sociale og kulturelle erfaringer. Vi har blik for, at barnet er unikt med helt individuelle kompetencer, alle børn er specielt gode til noget særligt: At være en god kammerat, at kunne lytte, tegne, male, synge, lege. Det gælder om at fokusere på det barnet er godt til, derved bliver det lettere at understøtte barnet i de områder hvor det har brug for at blive styrket. Vi tager således udgangspunkt i det enkelte barns rolle i fællesskabet og stiller relevante udviklingsmæssige krav i forhold til barnets interesser, kompetencer og særlige styrker og tilgår barnet med udgangspunkt i nærmeste udviklingszone og i et ressourceorienteret perspektiv. Det enkelte barn skal opleve glæde, små og store sejre og tro på at det kan noget selv, således at barnet oplever en grundfølelse af at høre til i fællesskabet. Vi voksne skal være gode rollemodeller, vi viser gennem vores kropssprog og italesætter, at vi holder af og respekterer barnet som det er. Vi er tydelige og autentiske voksne, så barnet ikke er i tvivl om hvad vi mener, vi lærer barnet, at det er nok at sige en ting en gang, og at vi udviser respekt for andre mennesker, og at det ikke er ok at drille og at vi har forståelse for, at nogle mennesker ikke er som vi selv. Vi hjælper barnet med at sætte ord på følelser og spørger om barnets mening og vi øver i at kunne sige til og fra på en positiv måde.

Vi understøtter barnets evne til:

At vise omsorg og empati

At barnet tør stå frem i en gruppe

At barnet lærer at sige til og fra på en god måde

At børnene taler pænt til hinanden

At barnet har respekt for andre mennesker

At barnet udvikler selvværd og selvtillid.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Social udvikling 0-3 år:

Understøtte barnets sociale kompetencer, så barnet lærer at knytte venskaber og deltage i sociale aktiviteter. At barnet alt efter udvikling og kompetencer lærer at behandle andre som det gerne selv vil behandles, at kunne vente på tur, at lære at lege, at være en god ven, at kunne deltage i alsidige aktiviteter, at kunne hjælpe med at trøste en ven. Tryghed, nærvær og gentagelser er nøgleord for vores vuggestue.

Hver formiddag ca 8.40 har vi samling i porten på legepladsen, hvor vi synger månedens sange, rim og remser og eventuelt taler om udvalgte emner, eksempelvis former og farver, forskellige dyr, vejr og årstid. Barnet lærer at lytte og deltage i en aktivitet og barnet lærer at deltage i et socialt fællesskab. På stuen har vi en sangmappe primært med fagtesange, så børnene når de er motiverede kan vælge en sang som vi alle skal synge. Nogle af vores børn har større søskende i huset og hos os er det naturligt og hyggeligt, at de af og til søger hinanden og har mulighed for at være lidt sammen. Vores børn ser, at vi i vores fællesskab er store og små sammen og at vi tager hensyn til hinanden. Vi ser på vores børn og lægger mærke til om de er trygge og bevæger sig rundt i huset og om børnene er trygge ved og nyder samværet med større børn når der er mulighed for det i ydertimerne. Vi ser på om

børnene viser tillid til andre børn og voksne, om barnet viser glæde ved udvalget af aktiviteter og udvikler sig alderssvarende og i forhold til sig selv.

Social udvikling 3-6 år:

At barnet anerkendes og respekteres for den person de er og har en oplevelse af at være betydningsfuld i fællesskabet. At barnet oplever tryghed og tillid i dets relation til børn og voksne i huset. At barnet inddrages og opmuntres til at være aktive deltagere i fællesskabet og lærer at samarbejde med andre børn og voksne. At det enkelte barn opnår forståelsen af sig selv og derved har lettere ved at indgå i socialt samspil og fællesskab med andre. Vi taler pænt til hinanden og behandler hinanden som man gerne selv vil behandles og at hvert barn føler sig betydningsfuld. At barnet lærer at udvise respekt for andre mennesker, vi lytter til hinanden og tager hensyn til dem der er yngre og ikke kan så meget som vi selv kan. Vi hjælper hinanden og er gode ved hinanden. Konflikter er uundgåelige hvor der er mennesker sammen, vi lærer vores børn at der er ok at være uenige og giver dem redskaber til at nedtrappe konflikten og komme videre på en god måde bagefter og vi øver i at bruge sproget når vi løser konflikter.

Et godt børnemiljø understøttes, så vi fremmer at venskaber opstår, vi er opmærksomme på hvilke børn der leger og fungerer godt sammen og hvem der har brug for hjælp til at lege og være med i fællesskabet. Vi har løbende fokus på hvordan børnene har det i gruppen, da børnene hele tiden udvikler sig og der derved dannes nye sociale relationer. Vi taler med forældrene om fordelene ved at invitere andre børn med hjem og understøtter og giver råd om lege og legerelationer. Planlagte og vokseninitierede aktiviteter kan igangsættes med det formål at understøtte samhørighed og fællesskabsfølelse. Aktiviteter i små grupper åbner mulighed for at det enkelte barn bedre kan blive set og hørt og det kan understøtte relationer børn og voksne imellem.

Vi er gode rollemodeller og viser gennem kropssprog og tale, at vi holder af og respektere barnet. Vi er tydelige og autentiske voksne, så barnet ikke er i tvivl om hvad vi mener, vi lærer barnet, at det er nok at sige en ting en gang og at vi udviser respekt for andre mennesker. Vi roser det vi gerne vil se mere af (ICDP) og italesætter succesoplevelser. Vi hjælper barnet med at sætte ord på følelser.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Kommunikation og sprog 0-3 år :

Det talte sprog er en væsentlig forudsætning for at kunne give udtryk for meninger, ønsker og behov. Vores børn understøttes i at tilegne sig det talte sprog, i første omgang i kombination med mimik og kropssprog. Det helt lille barn uden talesprog er afhængig af at blive set og forstået af en nærværende voksen. Den voksne sætter ord på det der sker, på en klar og tydelig måde og i et tempo så barnet kan følge med, så barnet får lyst til og understøtte i at kommunikere. Barnet deltager i sang og musik, verbalt såvel som nonverbalt (vi bruger som oftest fagtesange, som gør det lettere at deltage og forstå uden et verbalt sprog). Alt efter barnets aldersmæssige og sproglige udvikling understøttes barnet i forhold til nærmeste udviklingszone. At sætte ord på dagen, betyder for os, at vi bare sætter ord på det vi gør sammen med barnet. Vi taler om dagens oplevelser og indtryk, vi læser højt – primært dialogisk læsning. Vi gentager og forklarer ord for at fremme forståelsen og give barnet lyst til at kommunikere.

Vi retter ikke men gentager det korrekte.

Vi spejler og sætter ord på barnets følelser.

Vi er tydelige i vores betoning, mimik og gestik.

Vi lytter til barnet og opfordrer barnet til at lytte til de andre børn og voksne.

Når vi lytter til hinanden oplever barnet, at det slet ikke er nødvendigt at tale/ råbe højt for at blive hørt.

For alle børn er det vigtigt med ro omkring eksempelvis dialogisk læsning, så vi søger så lidt baggrundsstøjsom muligt, af samme grund er vuggestuen og børnehaven kun i ydertimerne samlet i huset. Fordybelse og samtale om en fælles oplevelse giver grobund for gode samtaler: "Kan du huske da vi?" "Det var dengang vi var i parken og samlede kastanjer." På vores tavler på stuen har vi udvalgte fotos, kreativitet, samt billeder eller andet vi har fokus på lige nu: Det kan være fokus ord i foråret som: Erantis, vintergæk, karse, påskeæg, som over tid implementeres i børnenes ordforråd.

Kommunikation og sprog 3-6 år:

Det verbale sprog fylder rigtig meget i børnehaven og barnet skal have mulighed for at udvikle sig sprogligt igennem alle hverdagens aktiviteter. Barnet skal understøttes i at udvikle nysgerrighed

og interesse for tegn og symboler i den skriftssproglige verden (bogstaver og tal). Det talte/ verbale sprog er en væsentlig forudsætning, sammen med kropssprog og mimik, for at kunne give udtryk for meninger, ønsker og behov.

At kunne sige til og fra og frit kommunikere med omverdenen er en forudsætning for at kunne indgå i et frugtbart socialt fællesskab. Små og større børn har brug for voksne der lytter med indlevelse og nærvær. Det verbale sprog skaber kontakt, forståelse og åbner døren til viden og erfaring.

Vi er opmærksomme på, at barnet alt efter alder og sproglig udvikling understøttes så optimalt som muligt. Nogle børn har brug for ekstra hjælp til sproglig udvikling og vi samarbejder med logopædagog gennem PPR.

Vi er opmærksomme på børn med større eller mindre sproglige udfordringer, børn der på forskellige vis har brug for at bliver understøttet i deres sproglige udvikling. Vi er i dialog med barnet om dets hverdag og oplevelser. Vi giver børnene mulighed for at styrke sproget igennem højtlesning, dialogisk læsning, rim og remser, sange og forskellige lege. Den daglige dialog, hvor barnet oplever, at den voksne gerne vil samtale og at der også er tid til det. At vi er opmærksomme på at stille spørgsmål som inviterer til samtale, ved blandt andet at stille spørgsmål der ikke kun kan besvares med et ja eller nej. At vi er opmærksomme på, at alle børn i løbet af en dag får brugt deres verbale sprog aktivt. I forhold til sproglig udvikling er gentagelser vigtig, via tematisk sprogarbejde, hvor der igennem længerevarende forløb understøttes læring og forståelse af nye ord. I forbindelse med et regnskovstema, kan vi eksempelvis vælge at have fokus på ord som: Lemur, kuppel, tropisk klima, hvor ordene kan printes ud så børnene ikke bare høre ordene, men også kan "læse" dem på tavlen.

At barnets verbale sprog er i udvikling

At barnet bruger sproget aktivt

At barnet udviser interesse for bøger

At barnet kan lide at rime og remse

At barnet viser interesse for det skrevne sprog

At barnet synger med

At barnet kan fortælle noget til en gruppe

At barnet selv byder ind til dialog

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Krop, sanser og bevægelse 0-3 år:

Små børn lærer med kroppen og vi arbejder med børnegruppen og det enkelte barns motoriske udvikling ud fra en viden om, at den grundlæggende motoriske udvikling er basis for at udviklingen inden for andre områder bliver så optimal som muligt.

De voksne skaber rammer, hvor børnene har mulighed for at bruge kroppen, rejse sig, gå rundt ved møblerne og i øvrigt har nem adgang til legetøj, det vigtige er at støtte og opmuntre barnet til at være nysgerrig fordi nysgerrighed er med til at understøtte barnet i at bevæge sig aktivt og bruge kroppen. Børnene tilbydes et alsidigt udvalg af vokenitinerede og spontane aktiviteter, hvor både fin og grovmotorik øves. Vi vægter selvhjulpenhed højt og arbejder ud fra, at hvad barnet kan selv, skal det gøre selv. Selvfølgelige situationsafhængigt og i forhold til barnets alder og udvikling. Helt små børn motiveres ofte af at hjælpe til med at rydde op, finde frem, kravle op og ned, tage tøj på og af, så ud over planlagte og vokseninitierede aktiviteter er der et væld af muligheder for at styrke den fin og grovmotoriske udvikling. Vi tilgår barnet i forhold til nærmeste udviklingszone, roser og motiverer, hjælper og understøtter i den udstrækning og inden for de forudsætnin-ger barnet har. Her er det vigtigt at vide, at alle børn udvikler sig i forskelligt tempo, nogle har fuld

fart på og andre er mere forsigtige og har måske brug for at bliver opmuntret mere og at have en voksen tættere på.

Vi har fokus på om barnet:

At barnet følger en normal motorisk udvikling

At barnet deltager i daglige aktiviteter

At barnet udviser glæde ved at bruge kroppen

At barnet kan lide at tumle og have fysisk kontakt

At barnet udvikler sig motorisk i forhold til sig selv.

Krop- sanser og bevægelse 3-6 år:

Først og fremmest vil vi gerne se at barnet udvikler accept af og forståelse for egen krop og oplever glæden ved at være i bevægelse. At vi har fokus på børnenes fysiske sundhed, herunder også ernæring og hygiejne. Gennem vokseninitierede aktiviteter styrkes barnets fin og grovmotoriske udvikling, så det også sker at barnet oplever at turde prøve noget nyt, udviske grænser, bryde forhindringer og derved mærke små og store sejre. At børnene oplever glæde ved deres krop, ved hvordan kroppen fungerer (hjerter, lunger, muskler, knogler og led) og at vi giver barnet en forståelse for hvad der er sundt for kroppen at spise.

Vi bruger i stor udstrækning vores nærmiljø, Tøjhusparken og Skovbakken hvor der er rig mulighed for grovmotoriske udfordringer (løbe, klatre, gå/ løbe på ujævnt underlag, op og ned af bakker, gynges, rutsje) På legepladsen kan vi lave motorikbaner hvor vi øver balance og koordination. Vi tilgår barnet i forhold til nærmeste udviklingszone og i forhold til motivation er det vigtigt at give barnet udfordringer som ikke er for lette og heller ikke for svære.

Vi har fokus på:

At barnet vi viser glæde ved bevægelse

At barnet selv er opsøgende

At barnet udvikler sig kontinuerligt i forhold til sig selv

At barnet har et begreb om sund mad

At barnet vasker hænder før spisning og efter toiletbesøg

At barnet udfordrer egen fysiske formåen

At barnet tør prøve nyt og overskride egne grænser

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Natur, udeliv og science 0-3 år:

At børnene oplever glæde ved at komme udenfor og at være i naturen, at vi er ude hver dag på legepladsen uanset vejret, så barnet kontinuerligt lærer at omgås naturen og føle sig dus med planter, træer, små dyr, vind og vejr og årstidernes skiften. At børnene får mulighed for at udforske og få forklaret, at vi italesætter det vi ser og oplever, sne, regn, sol, blæst. At vi ser og mærker på træer og buske, blade, insekter – bænkebidere, myrer, mariehøns. At barnet leger med sand og vand, at vi går på små ture i vores nærmiljø.

At barnet tilegner sig viden om, at vi værner om naturen og omgås planter og dyr på en respektfuld måde og at vi rydder op efter os og lægger affald i skraldespanden.

Vi har fokus på:

At barnet kan lide at være ude i alt slags vejr.

At barnet bruger naturens materialer i leg

At barnet viser glæde ved at være i naturen

At barnet spirende vi ser forståelse for vejret (varmt, koldt, regn, sol)

Natur, udeliv og science 3-6 år:

At barnet understøttes i at udvise respekt og forståelse for naturen og oplever glæde ved udelivet. At barnet lærer naturen at kende gennem alle sanser og derved oplever naturen som en kilde til og rum for leg, oplevelse, udforskning, viden og læring. At barnet ud fra alder og viklingsniveau tilegner sig mange forskellige erfaringer med natur og miljø. Det er vigtigt for os, at barnet føler sig tryk og "hjemme" i naturen og føle sig dus med planter, små dyr, vind og vejr, årstidernes skift, at børnene leger ude hver dag i al slags vejr og løbende får en fornemmelse for hvilken påklædning der passer til vejret. Børnehaven spiser hver dag frokost på legepladsen, i en overdækket port, så det ikke gør noget at det regner og blæser, eller er koldt eller varmt. Vi gør det som en selvfølge og oplever, at børnene trives rigtig godt med at spise ude i det fri. Børnene lærer at ryde op og holde orden på legepladsen og samle affald op, så det er rart og indbydende at komme udenfor. Børnehaven er ofte på tur, vi benytter i stor udstrækning vores nærmiljø, Skovbakken og Tøjhusparken, vi har regnskovskort til alle børn, hvilket åbner en unik mulighed for at opleve naturen, som den ser ud i helt andre dele af verden. Vi vil gerne give børnene perspektiv, så de opnår forståelse for den komplekse i, at eksempelvis træer den ene dag giver ly for regnen og den næste dag skygger for solen. Vi vil være rollemodeller, som stimulerer børnenes nysgerrighed og vi ser vejen ved at gå foran, ved siden af og bagved børnene når vi lærer at undersøge, studere og værne om naturen. Hvorfor er det regnvejr? Hvorfor er det tordenvejr? Hvorfor skal vi ikke smide affald i naturen? Hvorfor er det vigtigt at behandle dyr og planter med respekt? Hvad er papir lavet af? Hvorfor har vi et fælles ansvar for at passe på naturen?

Vores medlemskab af ReMida understøtter tanken om at genanvende og bruge ting der er i overskud til at fremstille kreative og innovative ting i vores kreative værksted.

Vi ser på om barnet:

Viser glæde ved at opholde sig i naturen

Behandler natur, planter og smådyr med respekt.

Er glade for udendørs aktiviteter

Bruger naturens materialer i leg

Bringer viden i spil overfor os, forældre eller andre børn

Er nysgerrige og undersøgende.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner og eksempler:

Kultur, æstetik og fællesskab 0-3 år:

At introducere barnet i den mangfoldighed af kulturelle udtryksformer, som vi er en naturlig del af. At barnet tilegner sig Børnehusets kultur og kan agere og navigere i denne. At vi tydeligt viser barnet, at forældre og personale taler sammen og har det godt sammen.

At barnets kunst og øvrige fremstillede produkter fremvises på barnets stue, at barnets produkt gerne må være fremme længe, så barnet oplever det som værdifuldt, at det har fremstillet noget som vi kan lide at se på og som vi værner om. Vi ser på om stuen fremstår indbydende, at der er koordineret i forhold til produkter og at her er ryddeligt og pænt, således at det bliver overskueligt for barnet at være i.

Vi tager udgangspunkt i traditioner hvor vi forbereder jul, fastelavn, påske og halloween og barnets fødselsdag. Traditionen tro, har vi en årlig dag med barnets familie på Randers Naturcenter,

Fastelavnsfest, Juletræsfest og luciadag.

Børnene tilbydes et bredt udvalg af udtryksmuligheder: tegne, male, dekorere, samle, synge, danse, læse, være på børnebiblioteket, teater, deltagelse i kulturelle tilbud og arrangementer.

Vi ser på om barnet:

Tilegner sig børnehusets kultur

Begynder at genkende traditioner og er trygge i aktiviteterne

Deltager i kreative aktiviteter

Viser glæde, nysgerrighed og gåpåmod

Kultur, æstetik og fællesskab 3-6 år:

At introducere barnet i den mangfoldighed af kulturelle udtryksformer, som vi er en naturlig del af. At barnet tilegner sig Børnehusets kultur og kan agere og navigere i denne. At vi tydeligt viser barnet, at forældre og personale taler sammen og har det godt sammen.

At barnets kunst og øvrige fremstillede produkter fremvises på barnets stue, at barnets produkt gerne må være fremme længe, så barnet oplever det som værdifuldt, at det har fremstillet noget som vi kan lide at se på og som vi værner om. Vi ser på om stuen fremstår indbydende, at der er koordineret i forhold til produkter og at her er ryddeligt og pænt, således at det bliver overskueligt for barnet at være i.

Vi tager udgangspunkt i traditioner hvor vi forbereder jul, fastelavn, påske og halloween og barnets fødselsdag. Traditionen tro, har vi en årlig dag med barnets familie på Randers Naturcenter, Fastelavnsfest, Juletræsfest og luciadag.

Børnene tilbydes et bredt udvalg af udtryksmuligheder: tegne, male, dekorere, samle, synge, danse, læse, skrive, være på børnebiblioteket, teater, udklædning, deltagelse i kulturelle tilbud og arrangementer.

Vi ser på om barnet:

Tilegner sig børnehusets kultur, normer og værdier

Genkende traditioner og er trygge i aktiviteterne

Deltager i kreative aktiviteter

Viser glæde, nysgerrighed og gåpåmod

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vores læreplan set i forhold til vores evalueringskultur:

Vi anvender SMITTE modellen.

Eksempel:

SMITTE

Fra jord til bord

Sammenhæng:

Tema for "fra jord til bord". I dette tema vil vi det første halve år have fokus på forskellige dyr. Helt præcist fisken, hønen, grisen og koen. Efter sommerferien vil vi have fokus på forskelligt plantebaseret mad.

Ideen til dette tema opstod i dagligdagen i snakken med børnene. Der gik det op for os, at nogle af børnene havde en forestilling om at maden, vi spiste, kom fra et supermarked. Derfor tænkte vi, at det kunne være spændende med et tema, som lærte børnene, hvor maden kom fra og ideen "fra jord til bord" blev til virkelighed. Undervejs i dette tema sikre vi os, at vi kommer omkring alle seks læreplanstemaer.

Mål:

Under sammenhæng står der, at vi gerne vil lære børnene hvor maden kommer fra.

Vi vil gerne give børnene mulighed for at lære og opleve følgende:

- En videns del som omhandler viden om de fire dyr.
- En videns del som omhandler hvilket dyr maden kommer fra.
- Give børnene mulighed at smage på maden fra de fire forskellige dyr og dermed være madmodige.
- Give børnene mulighed for ture ud af huset, hvor vi skal se og opleve dyrene i naturen.
- Give børnene mulighed for at lade kreativiteten udfolde sig med forskellige krea projekter.
- Give børnene mulighed for at synge med eller lytte til sange om dyrene.
- Give børnene mulighed for at høre og lytte til en god historie om dyrene.
- Give børnene mulighed for at lære hvad plantebaseret mad er.

For at blive klogere på disse mål, så bliver målene mere konkrete under tiltag.

Derudover håber vi på, at dette tema "fra jord til bord" kan blive en del børnenes leg.

Inklusion:

Alle mål og tiltag er taget ud fra en inkluderende og fællesskabs tankegang/anskuelse. Hvilket betyder at alle tiltag og intentioner gælder alle børn.

Vi vil gøre vores ypperste for, at alle børn får en større forståelse for "hvor maden kommer fra", det samme gør sig gældende ved de andre tiltag, som udføres undervejs i dette tema "fra jord til bord".

Vi vil også gøre vores bedste i forhold til at ramme flow og zonen for nærmeste udvikling, dette betyder at vi vil arbejde med både større og især arbejde i mindre grupper.

Tiltag:

For at give børnene den bedst mulige overskuelighed i forhold til "hvor maden kommer fra" har vi valgt at snakke og fortælle om et dyr ad gangen. Det vil med andre sige, at vi fordyber os i fisken, hønen, grisen og koen en ad gangen. Hvert dyr har vi fokus på i en månedstid og slutter af med en opfølgningsperiode til sidst. Hvert dyr har deres egen skabelon med aktiviteter / tiltag som omhandler dyret.

Denne skabelon / tiltag ser således ud og hænger sammen med vores overordnede mål som vi nu gør mere konkrete:

En videns del som omhandler viden om de fire dyr:

Her vil vi til vores formiddagssamlinger snakke med børnene om dyrene, her kommer vi til at snakke om

følgende:

Hvad dyrene spiser og drikker dyrene?

Hvordan ser de ud og hvad hedder f.eks. en grisenæse eller hvad hedder deres børn osv.?

Hvor bor dyrene?

Har dyrene en speciel evne, et specielt talent?

Det er ikke kun til vores samlinger vi kommer til at snakke om dyrene og de opstillede spørgsmål. Vi kommer sikkert også til at snakke om dyrene i leg ude på legepladsen samt til vores ture ud af huset, hvor især turene til Regnskoven og Naturcenteret vil have et ekstra fokus på disse snakke.

En videns del som omhandler hvilket dyr maden kommer fra:

Her snakker vi primært om hvilken slags mad som kommer fra de forskellige dyr.

- Hvilken slags mad kommer fra en fisk?
- Hvilken slags mad kommer fra en høne?
- Hvilken slags mad kommer fra en gris?
- Hvilken slags mad kommer fra en ko?

Dette bliver også en del af vores formiddagssamlinger, vores lege på legepladsen og vores ture ud af huset.

Give børnene mulighed for at smage på maden fra de fire forskellige dyr:

Når vi nu har fundet ud af hvilken slags mad som kommer et af de fire dyr, så er tiden også kommet til at smage på maden. Vi skal nemlig øve os på at være madmodige. Udover at være madmodige og turde smage på maden, så snakker vi også om forskellighed.

- At det fra barn til barn er forskelligt hvad man synes smager godt.
- At maden nogle gange smager anderledes end det vi forstiller os.
- At maden fra koen, grisen, hønen og fisken lugter og ser forskelligt ud.

Det er også under dette tiltag vi vil lave smør selv dage med børnene. Her skifter vi madpakken ud med mad fra de fire dyr.

Give børnene mulighed for ture ud af huset, hvor vi skal se og opleve dyrene i naturen:

Under dette mål vil vi gerne give børnene mulighed for at se på dyrene. Dette sker med ture ud af huset både som store fælles ture, men også i små grupper af 5-6 børn. Vi vil bl.a. tage på tur til Randers Regnskov og se på bl.a. grisen og koen ude i deres "Danmarkspark" samt ture til Randers Naturcenter, hvor vi bl.a. vil se nærmere på hønsene.

Give børnene mulighed for at lade kreativiteten udfolde sig med forskellige krea projekter:

Her vil vi gerne give børnene mulighed for at udfolde sig kreativt. Der vil med hvert dyr være mulighed for at lave noget kreativt. Vi har en plan om at lave et "akvarie" eller "en lille bid af havet", hvor alle børn skal lave deres egen fisk. Vi vil også gerne lave en "hønerede", hvor alle børn skal lave deres egen høne. Vores plan er også at lave en "indhegning", hvor alle børn kan lave deres egen gris eller ko eller begge dele.

Give børnene mulighed for at synge med eller lytte til sange om dyrene:

Vi vil undervejs synge nogle sange om dyrene. Dette får vi bl.a. hjælp til af musikpædagog Birgitte Debel Krag, som kommer en gang om ugen i starten af året. De sange vi lærer her, dem tager vi med os til vores samlinger, så vi kan synge nogle sange hvor koen, grisen, hønen og fisken bliver nævnt. Måske vi undervejs finder flere sange om dyrene?

Give børnene mulighed for at høre og lytte til en god historie om dyrene:

Her vil vi tage på biblioteket og låne nogle bøger. Disse bøger må børnene gerne sidde at kigge i og stille spørgsmål til. Vi vil også give børnene mulighed for både højtlesning og dialogisklæsning. Måske nye spørgsmål kommer til eller vi på den måde kan fornemme at børnene for en større viden om disse dyr...?

Give børnene mulighed for at lære hvad plantebaseret mad er:

Her er vores plan, at børnene skal igennem tre dele i form af hvad plantebaseret mad er. Der vil være billede og snakke del, en science del og en smags del.

- Her vil snakke om og se billeder af hvad plantebaseret mad er i form af korn, frugt og grønsager. Dette primært til vores formiddagssamlinger.
- Vi vil også plante nogle grønsager selv, hvor vi vil passe dem og se dem vokse og gro. Dette vil foregå på legepladsen og skal ses som børnescience og være medvirkende til at børnene får en forståelse af, at vi er afhængige af naturen.
- Vi vil også prøve at smage på den plantebaseret mad. Vi har på legepladsen både nøddetræer og æbletræer, som også skal ses vokse og gro samt smages på. Måske det smager bedre, når børnene har en følelse af selv at være med til at "lave" maden?

Tegn: (hvad forventer vi at se)

Vi forventer at høre en masse fortællinger eller spørgsmål indenfor disse fire punkter:

- Vi forventer at se nysgerrige og videbegærlige børn, som er undrende og stiller spørgsmål til det vi fortæller til bl.a. vores samlinger.
- Vi forventer at børnene i nuet fortæller eller stiller spørgsmål omkring det de har lært bl.a. ved madpakke tid, leg på legepladsen, ved læsning af bøger eller på ture ud af huset.
- Vi forventer at se børnene lege og fortolke kreativt og fantasifuldt i fri leg.
- Vi forventer at høre fra forældrene, som fortæller om hvad børnene fortæller om derhjemme omkring temaet fra jord til bord i Børnehuset.

Tegn: (hvad så vi)

Her er en liste over de tegn vi så i løbet af vores fra jord til bord tema:

- En større fokus på pålæg fra madpakkerne. Her fortæller børnene nærmest dagligt om hvad de har med og hvor maden/pålægget kommer fra. "Jeg har mad med fra grisen" eller spørger "hvor kommer spegepølsen fra"? eller "hvor kommer rugbrødet fra"?
- I børnenes lege på legepladsen og generelt i fri leg kan vi se børnene lege de forskellige dyr.
- En større bevidsthed om dyrenes køn. F.eks. tyr, ko, kalv og orne, so, pattegris.
- Spørgsmål angående den plantebaserede mad. Kan man spise den her plante? Hvor vokser melonen? Er en agurk en frugt? Samt snakke om frugt eller grønsag ved madpakketiden. Er det en frugt eller en grønsag?
- Der har været snakke om æg, da vi fandt ud af at ægget fra hønen kunne spises og laves på forskellig måde. Det førte bl.a. til følgende spørgsmål. Kan alle æg spises? Hvorfor lægger dyr æg? Hvordan kan hønsens æg både blive til en kylling eller et æg vi kan spise?
- En forælder kommer og fortæller at deres barn kommer hjem og fortæller at saltvandsfisk drikker vand og ferskvandsfisk de tisser.
- Grisens næse hedder en tryne og den lugter rigtig godt.
- Mælk kommer fra koen. Mælk kommer også fra planter, fra den dag vi smagte mandeldrik.
- "Kartofler og vand bliver til slim". Dette fortalte et barn hjemme efter vi havde leget med kartoffelmel og vand.
- En forælder blev klogere, da personen fandt ud af at ris er en del af græsfamilien.
- Vi har set en madglæde, da alle børn så frem til at skulle være madmodige. Alle fik smagt på maden og bagefter med tommelfingeren op eller ned eller midt imellem om de kunne lide hvad de smagte.
- Madmodig konceptet har flere forældre oplevet derhjemme også med tommelfingeren som en slags dommer.
- Gode lege på legepladsen, hvor dyrene bor i deres "rigtige" omgivelser. Fisk lever i havet og fugle der bor i træerne.

- Gode lege på legepladsen også med andre dyr. Rovdyr spiser andre dyr. Planteæder spiser planter.
- En større opmærksomhed i forhold til hvad der kommer op af jorden. Vi fandt svampe på legepladsen og fandt ud af at det var bedst at svampene hurtigt kom væk, da nogle svampe kunne være giftige.

Denne liste passer meget godt med de tegn vi forventede at se.

Evaluerings:

Evaluerings af dette tema vil blive gjort så vi ikke kun evaluere på vores tiltag og mål. Vi vil også gerne prøve at evaluere på, om vi er "kommet i mål" i forhold til læreplanstemaerne.

Læreplanstemaer:

Kommunikation og sprog:

Vi har bl.a. i vores samlinger om formiddagen snakket om de fire fokusdyr. Her har ikke kun haft fokus på at lære børnene om dyrene. Dvs. hvad dyrene spiser, hvordan de ser ud, hvad moren, faren og deres børn hedder. Samt hvilken mad der kommer fra koen, grisen osv.

Vi har også haft fokus på den generelle samtale. F.eks. hvordan man taler sammen på skrift og bliver opmærksom på den turtagning, der her finder sted. Samt lære at vente på tur, ved bl.a. at lære at række fingeren i vejret.

Derudover har vi udvalgt forskellige nye ord, så børnene har kunnet få mulighed for et større ordforråd. Et eksempel er at næsen på en gris ikke hedder en næse, men en tryne. De nye ord har vi repeteret i vores samlinger, så børnene har hørt og forstået dem over en periode og ikke kun mødt dem en enkelt gang eller to. Vi har ligeledes også snakket om farver, da dyrene ser forskellige ud. Efter vi har sagt og opsummeret alle farverne, så har vi snakket om hvad farverne hedder på engelsk.

Vi har sunget forskellige sange om dyrene, dette er også med til at udvikle børnenes sprog og lærer børnene nye ord.

Med ovenstående i tankerne, retter vi blikket mod de pædagogiske læreplaner. Under læreplanernes punkt om kommunikation og sprog står der bl.a. følgende:

"Det betyder bl.a., at det pædagogiske personale må hjælpe alle børn til at indgå i dialoger, hvor de lærer at skiftes til at være i en tale- og en lytteposition"

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden".

Dette synes vi, at vi i forhold til vores tiltag samt ovenstående er kommet godt i mål med både når det kommer til forståelsen af dialog, dialogens opbygning og dialogen generelt. Men også i forhold til udviklingen af sprog.

Krop, sanser og bevægelser:

Vi har brugt vores lugtesans og smagssans i forhold til forskellig mad. Vi har nemlig været madmodige i løbet af dette tema. Vi har f.eks. lugtet og smagt på tun, makrel, oksepegepølse, æg, osv.

Vi har leget forskellige lege. F.eks. "lille gris der en der har taget din trøffel". Dette med håb om, at børnene vil tage nogle af legene med i deres egen leg.

De tre primære sanser har været i spil i fri leg, i voksenstyret aktiviteter samt når vi har været på diverse ture ud af huset.

I fri leg kravler, ruller, går og løber børnene rundt især ude på legepladsen.

I voksen styret aktiviteter har vi bl.a. leget "lille gris der en der har taget din trøffel". Dette med håb om at fremme bevægelsesglæden, men og så med håb om, at børnene vil tage nogle af legene med i fri leg. Samtidig har alle lege et aspekt af turtagning, forskellige slags bevægelse samt ro som kan være med til at styrke den kognitive og sansende del af hjernen.

På ture ud af huset til bl.a. Randers Regnskov og Randers Naturcenter har vi brugt vores ben til at gå både frem og tilbage i alt slags vejr og i dertilhørende fodtøj og på forskelligt slags underlag langs ruten.

Med ovenstående i tankerne, retter vi blikket mod de pædagogiske læreplaner. Under læreplanernes punkt om krop, sanser og bevægelse står der bl.a. følgende:

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på".

"Sanserne er børns adgang til verden og fundamentet for at opfatte og begribe verden. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte stimulering af de tre motoriske grund sanser (den taktile sans, den vestibulære

sans/labyrintsansen og muskel-led-sansen) i samarbejde med de øvrige sanser (lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen). Det har afgørende betydning for barnets motoriske udvikling og automatisering af bevægelser (såvel grov- som finmotorik)".

I forhold til vores tiltag og hvad vi har beskrevet ovenfor, så synes vi selv, at vi har arbejdet fornuftigt med dette læreplanstema. Balancen mellem voksenstyret aktiviteter og fri leg hvor der er arbejdet med de tre primære sanser har været god. Vi har også leget, at vi var forskellige dyr, som har givet mulighed for at eksperimentere med brugen af kroppen på flere forskellige måder.

Natur, udeliv og science:

Som man kan læse under tiltag, så har vi været i Regnskoven for at se nærmere på koen og grisen. Hvad spiser de? Hvordan lugter de? Hvad kan de lide at lave? Hvordan ser de ud i virkeligheden? Hvordan snakker de?

Mange spørgsmål er dukket op og snakket om, som har givet nogle gode samtaler om dyrene. Børnene og de voksne er blevet klogere undervejs, da der hele tiden dukker nye spørgsmål op. Det samme gør sig gældende med turene til Randers Naturcenter, hvor vi har set nærmere på hønen.

I børnenes frie leg har vi oplevet en nysgerrighed omkring andre dyr. Dyr som børnene ser og finder ude på legepladsen, som mariehønen, bænkebideren, sneglen, osv. Denne nysgerrighed oplever vi stammer fra vores snakke om vores fokusdyr, da spørgsmålene børnene stiller om dyrene på legepladsen, er de samme, som de spørgsmål vi har snakket om til vores samlinger. Hvad spiser sneglen? Hvor mange ben har en bænkebider?

I vores arbejde med den plantebaserede mad oplevede vi stor nysgerrighed, når det kom til science delen.

Børnene oplevede en form for wow oplevelse, når den forskellige mad begyndte at vokse. Dette gav en masse spørgsmål og snakke samt en oplevelse af hvordan naturen er forunderlig.

Med ovenstående i tankerne, retter vi blikket mod de pædagogiske læreplaner. Under læreplanernes punkt om natur, udeliv og science står der bl.a. følgende:

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling".

De erfaringer vi har givet børnene i dette fra jord til bord forløb har netop givet børnene mulighed for at opleve hvad naturen kan samt en oplevelse af at vi som mennesker har brug for naturen. Dette har børnene oplevet lige fra vores fokusdyr til den plantebaseret mad.

Kultur, æstetik og fællesskab:

I løbet af året har vi løbende lavet kreative klip og klistre udstillinger. Vi har lavet et fisk, høns, grise og køer som en del af årstemaet. Dette har været sjovt for børnene at lave og har bl.a. været med til at fremme finmotorikken og masser af hyggelige snakke i krearummet.

Derudover har vi i første halvdel af året haft besøg af Birgitte Debel Krag, som er musikpædagog. Dette er en del af Børnehusets tradition, da hun er kommet og været en del af huset i mange år. Her har vi sunget om dyrene bl.a. "Jens Pedersens ko og Jens Pedersens gris" samt "Bondemanden han har altid travlt på sin bondegård".

Dette mens vi danser og eller spiller på instrumenter. Det har styrket fællesskabsfølelsen og relationerne børnene imellem.

Diverse højtider er blevet "fejret" i løbet af året. Vi har "fejret" påske, besøg kulturhuset (bibliotek, museum), fastelavn, affaldsindsamling, sommer, bag for en sag, halloween, årets teatertur, ture til regnskoven og julen, som en del af Børnehuset tradition og kultur.

Fællesskaber på kryds og tværs især i små grupper har vi vægtet højt.

Med ovenstående i tankerne, retter vi blikket mod de pædagogiske læreplaner. Under læreplanernes punkt om kultur, æstetik og fællesskab står der bl.a. følgende:

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier".

Med årstemaet og Børnehuset traditioner taget i betragtning, så oplever vi ovenstående, som værende godkendt i forhold til forskellige kulturelle oplevelser, samt fremme børnenes kreativitet, nysgerrighed og relationer.

Alsidig personlig udvikling og social udvikling:

I den nye styrkede læreplan står der bl.a. følgende under alsidig personlig udvikling:

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nys gerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber".

Vores fire kerneværdier: Tryghed, omsorg, trivsel og udvikling gør, at vi altid har ovenstående i mente. Ligger vi dertil vores årstema og Børnehusets traditioner, så mener vi alsidig personlig udvikling bliver arbejdet med og styrket i alt, hvad vi fortager os og dermed også beskrevet under de andre læreplanstemaer.

I den nye styrkede læreplan står der bl.a. følgende under social udvikling:

"Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer".

"Børns sociale læring og udvikling fremmes bl.a. via legen".

Dette er også beskrevet under de andre læreplanstemaer. Vi synes balancen mellem børns fri leg og voksenstyrede aktiviteter er god og passende, som er med til, at børnene udvikler relationer, empati og dermed deres sociale kompetencer.

Eksempel 2: SMITTE Model – Børnehave

SMITTE

- Børnehusets OL-aktiviteter

Sammenhæng:

Vores årstema er i år OL. Dette tema opstod, da der i 2024 er OL i Paris, Frankrig. Dette synes vi kunne være et interessant årstema i forhold til leg med sprog, kultur og bevægelse.

Undervejs i dette tema har vi tænkt os at træne op til vores eget OL, dette med forskellige OL-aktiviteter. Derfor har denne SMITTE fokus på bevægelsen, bevægelsesglæden samt læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse.

Mål:

Vi har følgende mål:

- At fremme sammenholdet
- At træne og styrke de tre primære sanser
- At fremme bevægelsesglæden

Dette vil vi gøre med respekt i forhold til OL's ide, sportsånd og motto.

Den olympiske ide af Pierre de Coubertin: "Sporten er et middel til at skabe fællesskab, dannelse og fred på tværs af landegrænser og ideen tror på, at sporten ultimativt kan gøre verden til et bedre sted, når unge mennesker der mødes i venskab, ærlighed, fællesskab og respektfuldt fair play".

Den olympiske sportsånd: "Det vigtigste ved de Olympiske Lege er ikke at vinde, men at deltage. Ligesom det vigtigste i livet ikke er triumfen, men kampen for den. Det essentielle er ikke at have erobret, men at have kæmpet godt"

Det olympiske motto: "Citius, altius, fortius", som er latin for, "hurtigere, højere, stærkere".

At fremme sammenholdet:

Med dette tema, vil vi gerne fremme sammenholdet på gruppen. Dette vil vi gøre med tiltag:

Igennem fælles oplevelser, som f.eks. en tur til Langvang. så børnene har noget at snakke om, en fælles referenceramme samt et fælles erfaringsgrundlag. Dette kan f.eks. bruges i fri leg, da børnene dermed har oplevet det samme og dermed kan slippe fantasien løs og lege ud fra den fælles oplevelse.

Vi opfordrer børnene at juble, heppe og rose hinanden, når aktiviteterne er i gang. Dette vil vi gøre igennem "den voksne rollemodel". Både i form af at de voksne jubler, hepper og roser alle børn, så vil vi også snakke om at det kan føles dejligt at nogle jubler, hepper eller roser en, når man er i gang med forskellige aktiviteter. Her behøver det ikke kun at være, når børnene er i gang med OL-aktiviteterne, men også generelt, som f.eks. at rose en tegning, en mudderkage eller under lavning af puslespil.

Vi mener også, at vi kan fremme sammenholdet ved overvejelse af gruppestørrelsen af de forskellige OL-aktiviteter. Nogle aktiviteter er måske for alle, mens andre aktiviteter er for mindre grupper. Dette vil vi overveje ved alle aktiviteter. Alle aktiviteter vil også blive genstand for refleksion. Det vil betyde at vi reflekterer over de aktiviteter vi har gennemført. Var det den rigtige gruppestørrelse eller skal vi prøve

med en mindre gruppestørrelse næste gang? Dette mener vi kan være med til at fremme sammenholdet på børnegruppen, da børnene har forskellige forudsætninger i forhold til udførelsen af aktiviteten og det at ramme flow samt zonen for nærmeste udvikling. Men også forskellige forudsætninger i forhold til overskueligheden af gruppestørrelsen både i forhold til turtagning samt det sociale aspekt med antallet af deltagere.

At træne og styrke de tre primære sanser:

Et mål i dette tema er også at træne og styrke de tre primære sanser. Labyrintsansen, taktilsansen og muskel-led-sansen, disse er dog svære at træne uden brug af vores synssans. Her følger en gennemgang af de ovenstående sanser.

Labyrintsansen, også kaldt Vestibulærsansen eller hovedbalancesansen, er den sans, som styrer balancen. Sansen er placeret i de to labyrintorganer, som ligger i forbindelse med det indre øre i begge sider af hovedet. Lidt ligesom et vaterpas. Dette labyrintorgan har betydning for hovedets bevægelser og hvordan de registreres, samt tolerans for bevægelsesstimulationer. Barnet føler sig ofte tiltrukket af og opsøger aktiviteter, der påvirker det vestibulære system kraftigt. Barnet elsker at trille, hoppe, slå kolbøtter, gyng og især aktiviteter, hvor det drejer omkring sin egen kropsakse. Gennem sådanne aktiviteter oplever og lærer barnet fysisk som psykisk, at mærke kroppen, blive centreret eller forankrede i egenkroppen, få jordforbindelse og stå på god fod med tyngdekraften.

Taktilsansen, også kaldt følesansen, er den sans som registrer berøring. Sansereceptorerne er placeret overalt i kroppen. Tættest omkring mund, fingerspidser og kønsorganer. Berøring berør os dybt. Sanseindtryk fra følesansen er de mest betydningsfulde impulser, mennesket modtager og giver gennem hele livet. Hensigtsmæssig bearbejdning af taktile sanseindtryk er væsentlige for vores trivsel, overlevelse, oplevelser, læring og udvikling. Via følesansen vækkes hjernen også, dette gennem berøring med sig selv og sine omgivelser. Dette er betydningsfuldt for vores helhedsudvikling.

Muskel-led-sansen også kaldet stillingssansen, er det sansesystem, som styrer muskler, led og sener i kroppen. Sansereceptorerne registrer og justerer ubevidst kroppens og lemmernes indbyrdes position og bevægelser i forhold til tyngdekraften. Muskel-led-sansen er med til ubevidst at justere motoriske handlinger, så man ikke behøver bruge bevidst opmærksomhed på dem – så man kan glemme kroppen. I stedet kan opmærksomheden rettes mod at opleve, handle og tænke. Hensigtsmæssig bearbejdning af muskel-led-sansen er væsentlige for vores trivsel, overlevelse, oplevelse, læring og udvikling. Det gør os trygge at mærke os selv og bevæge os omkring i en verden, hvor tyngdekraften dominerer, uden hele tiden at skulle tænke bevidst over kroppens stillinger og bevægelser.

Synssansen, det visuelle sansesystem er hos spædbarnet udviklet til på korte afstande at kunne se og skelne. Med tiden udvikles synssansen. Med synet kan mennesket justere kropsbalancen samt lære at skelne detaljer i ansigter, i legetøj, bevægelser, former, farver og landskaber. Via synssansen pirres nysgerrigheden til at opleve og skelne og dermed er synet med til at kontrollere menneskets handlinger.

Grunden til vi mener, at det er vigtigt at styrke og træne disse sanser er, at jo flere automatiseringer kroppen har jo mere overskud er der til alt andet. Dette kunne f.eks. være overskud til at være social og snakke med sine venner. Overskud til at tage imod beskeder. Overskud til at mærke kroppen og ens omverden/omgivelser.

At fremme bevægelsesglæden:

Vi vil gerne fremme bevægelsesglæden gennem sanseintegration. Men hvad er sanseintegration og hvad betyder det for barnets bevægelsesglæde og udvikling?

Sanseintegration betyder en form for orden. De forskellige sanser sender og fodrer hjernen med sanseindtryk. Disse sanseindtryk sendes via nervesystemet til hjernen. Denne proces udføres hele livet igennem og har til hensigt, at samle enkeltheder fra forskellige sanseindtryk og få det til at fremstå som en helhed. Dette er sanseintegration. I denne sammenhæng kan man sige, at ordet sanseintegration betyder orden.

***Sanseintegration betyder et samarbejde mellem sanserne. Eks. et barn springer ned fra ribben, stimuleres labyrintsansen. Huden under fødderne påvirker følesansen, der har betydning for

bevægelsens præcision. Når barnet lander stimuleres kinæstesisansen. Ben, ryg og arme er med under styringen af den korrekte landing (balance). Synet spiller også en stor rolle for den samlede balance. Her sker der et samarbejde sanserne i mellem, hvilket betyder, at der er tale om sanseintegration. I eksemplet ovenover er et barn i gang med at lege og i legen sker sanseintegration automatisk det vil sige, at man ikke kan snakke om leg uden at komme ind på barnets brug af sanser og sanseintegration.

Leg og aktiviteter er vejen til sanseintegration og læring, hvad enten det er tale om planlagte aktiviteter eller fri leg, da det er igennem leg og aktiviteter barnet lærer sig selv og sin omverden at kende. Vi tager, når vi snakker læring, udgangspunkt i at barnet lærer ved at handle. Gennem handlinger skabes barnets erfaringer. Det vil sige, at en erfaring er noget, der foregår, noget man deltager i og derigennem skabes læring for barnet. Læringen foregår altså gennem egne erfaringer, gennem fysisk deltagelse og i samarbejde med andre. Vi mener derfor, at legen og aktiviteterne må være omdrejningspunktet for at bringe sanseintegration og læring i spil. Dette fordi leg og aktiviteter er barnets foretrukne aktivitetsform og det er derigennem barnet kan afprøve nye tilkommende erfaringer. Barnet kan gennem sin nysgerrighed, fantasi og kreativitet udvikle nye erfaringer om sig selv og sine omgivelser bl.a. gennem fri leg. Heriblandt udvikler barnet sine motoriske færdigheder.

Som man sikkert kan læse sig til og fornemme, så foregår der et samspil mellem de tre mål.

Inklusion:

De opstillede mål gælder for alle. Og alle OL-aktiviteter er også for alle. Det er vigtigt for at kunne inkludere alle børn. Hvis vi oplever at nogle af aktiviteterne kan være lidt svære eller for lette for nogle børn, så skurer vi på sværhedsgraden og gruppens størrelse.

Vi vil sikkert også opleve, at der er forskel på børnenes niveauforskelle i de forskellige øvelser. Her vil OL's ide, sportsånd og motto igen komme i spil.

Tiltag:

Følgende tiltag/aktiviteter er blevet valgt:

- Længdespring
 - o Længdespring er en af springdisciplinerne i atletik, hvor man foretager et tilløb som efterfølges af et afsæt med ét ben ud i en springgrav fyldt med sand.
 - Ærteposekast
 - o Ærteposekast er en opfundet kastedisciplin, hvor man træner og øver øje/håndkoordination i forhold til at kaste og ramme ærteposerne i en spand.
 - Forhindringsbane med hækkeløb
 - o I denne disciplin skal børnene igennem flere små discipliner på en planlagt bane. Hækkeløb, balance på en balance bum, hoppe eller hurtige skridt gennem en trappestige samt zik zak løb gennem kegler.
 - Balanceløb/balanceleg
 - o I denne disciplin skal børnene balancere med vand i en kop over en balance bum og eller et reb. Det gælder om at beholde så meget vand i koppen som muligt.
 - Ståtrold
 - o Denne klassiske børneleg, øver børnene rum og stillingssansen, da de skal holde øje med hinanden samt fangeren for ikke at løbe ind i hinanden. Disciplinen har en fanger og den person skal fange de andre. Hvis man bliver fanget, skal børnene stå med spredte ben, hvor efter de kan blive befriet af et andet barn som skal kravle igennem benene.
 - Vandpistolskydning
 - o Ligesom det rigtige OL har skydediscipliner, så har vi en vandpistolskydningsdisciplin. Her skal vi ramme forskelligt legetøj med vores vandpistoler.
 - Løbecyclelræs
 - o I vores cykeldisciplin skal børnene kører på en løbecyclelbane som vi selv laver. Da legepladsen er for lille, bliver disciplinen udført i parken, så vi rigtig kan give den gas på løbecyclelerne.
- Disse tiltag/aktiviteter er alle med til at fremme de tre opstillede mål.

Disse tiltag/aktiviteter kan alle justeres og rettes til i forhold til løbende refleksion, så de passer til børnenes nærmeste udviklingszone. Hvad er og hvad betyder zonen for nærmeste udvikling? Den russiske psykolog Lev Vygotsky har udviklet og skabt udtrykket; "Den nærmeste udviklingszone".

Med dette menes, at barnet har et aktuelt udviklingsniveau. Det vil sige det udviklingsniveau, som barnet kan beherske på egen hånd. Barnets nærmeste udviklingszone beskriver det niveau, hvor barnet kun er i stand til at udføre opgaven ved hjælp af vejledning af en pædagog eller en god kammerat. Det er netop det niveau, som en pædagog skal formå at ramme hos det enkelte barn, når der tales om at støtte til videreudvikling. Det er dog ikke altid lige nemt at finde den nærmeste udviklingszone idet alle børn udvikler sig individuelt og forskelligt. Dvs., at hvis opgaven eksempelvis er at slå en kolbøtte, så har pædagogen en viden om, hvornår et barn bør være i stand til dette. Dilemmaet er dog, at nogle børn lærer det før andre, mens andre har svære ved at lære at slå en kolbøtte. Måden hvorpå pædagog kan finde barnets nærmeste udviklingszone er forskellige. Vi vil i denne forbindelse komme med følgende to forslag, som vi hele tiden bruger:

1. Den ene metode er at iagttage og observere børnenes lege og derigennem se, hvor hvert enkelt barns nuværende udviklingsniveau ligger.
2. En anden metode er, at udsætte børn for mere planlagte aktiviteter og derigennem se, hvor hvert enkelt barns nuværende udviklingsniveau ligger. Aktiviteten er oftest lavet ud fra målgruppens interesse. Her finder pædagogen hurtigt ud af, om legen er for let eller for svær for det enkelte barn. Den sidste metode er den vi primært har arbejdet ud fra i vores OL forløb, hvilken er den samme metode som Dewey og Vygotsky er fortalere for. Som Dewey siger: "Så bliver læren den, der påser, at eleverne får noget passende materiale og at de benytter det rigtigt, det vil sige på en måde, der stemmer overens med omstændigheder og forhold, der forefindes i virkeligheden uden for skolerummet". Og Vygotsky siger endvidere: "Tilsvarende er også læren på den ene side tilrettelægges og leder af det sociale oplæringsmiljø og på den anden side en del af dette miljø". Det gør læringsmiljøet til en faktor for optimal læring.

Tegn: (hvad forventer vi at se)

Hvad forventer vi at se? Vi forventer at se følgende:

- Engageret børn som gerne vil være med til OL-aktiviteterne.
- Glade børn som synes, at det er sjovt at bevæge sig.
- Stolte børn som synes, at der er fedt at forbedre sig i forhold til OL-aktiviteterne.
- Empatiske børn som kan heppe og glæde sig over at andre børn gør deres bedste, når vi leger de forskellige OL-aktiviteter.
- At vores tiltag og ovenstående tegn også kan fornemmes og ses i børns fri leg.

Tegn: (hvad så vi)

I dette afsnit vil vi belyse hvilke tegn vi så undervejs. De forskellige tegn vil blive delt op i to kategorier – Tegn mens vi er i gang med OL-aktiviteterne og når vi ikke er i gang med OL-aktiviteterne altså i børns fri leg.

Tegn vi så, mens vi var i gang med OL-aktiviteterne

- Vi ser børn som hepper på hinanden
- Børnene støtter hinanden bl.a. ved at rose og klappe ad hinanden
- Fokuseret børn som gerne vil blive bedre samt en kæmpe stolthed når det lykkedes
- Mindre fokus på at være den bedste og vinde og dermed større fokus på OL-værdierne
- Empatiske børn som støtter hinanden, når det bliver svært
- Glæden ved at bevæge sig og være med til noget sammen
- Det er sjovt at konkurrerer for sjovt

Tegn vi så, når vi ikke var i gang med OL-aktiviteterne

- Glæden ved bevægelse i bl.a. fri leg
- Mere bold glæde og boldspil
- Bedre sammenhold på gruppen, da børnene leger mere på kryds og tværs af køn og alder
- Mere hjælpsomhed hos børnene imellem, hjælp med tøj, tegninger, madpakker, osv.
- Flere bevægelseslege ude på legepladsen f.eks. fangeleg, politi og røvere, osv. og dermed øget bevægelsesglæde
- Børnene øver sig i nogle af OL-aktiviteterne af sig selv bl.a. balance. Længdespring, ståtrold
- Børnene kommer selv på andre bevægelseslege som bl.a. gemmeleg og alle mine kyllinger kom hjem

- Lege gymnastik indenfor på madrasserne.

Evaluerings:

Vi har undervejs i forløbet evalueret tiltag, set på vores opstillede mål og kigget på de tegn vi forventede at se. Dette har vi primært gjort på vores stuemøder.

Vi har lavet små justeringer undervejs i vores tiltag. Primært har vi justeret på antallet af børn, som skulle være med i aktiviteten, så gruppen nogle gange blev mindre og dermed større chance for at ramme en flowtilstand hos børnene. Vi har også nogle gange justeret sværhedsgraden i aktiviteten, både ved at gøre aktiviteten lettere eller svære, så vi dermed havde en større chance for at ramme en flowtilstand hos børnene.

Målene synes vi selv, vi er kommet godt i mål med. Vi ville gerne fremme sammenholdet på gruppen. Børnene har heppet, klappet og rost hinanden og børnene kan lege på kryds og tværs i f.eks. fri leg. Dette mener vi bl.a. er et tegn på, at målet er godkendt. Med de aktiviteter vi har været igennem, så har vi også trænet og styrket de tre primære sanser og dermed været med til at fremme bevægelsesglæden. Dette hænger godt sammen med de tegn som vi forventede at se, da det også var de tegn vi så hos børnene.

Derudover har vi trænet og styrket og dermed automatiseret mange bevægelser, så de nu sker pr. automatik. Dette betyder bl.a. at det giver hjernen overskud til noget andet som f.eks. socialt samspil børnene i mellem.

Læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse har i dette forløb været i spil. Der er to pædagogiske mål til dette læreplanstema og de lyder således:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi har ved hjælp af alle vores OL-aktiviteter øvet os i forskellige måder at bruge kroppen på.

Læringsmiljøet med små grupper, zonen for nærmeste udvikling og en passende sværhedsgrad i aktiviteterne gør, at vi har kunnet understøtte og hjælpe alle børn i forbindelse med alle OL-aktiviteterne. Dette har medført større bevægelsesglæde samt børnene oplever en større fortrolighed med deres krop. Dette kan vi bl.a. se under SMITTE modellens tegn (hvad vi så).

Vi mener arbejdet med læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse er godkendt. Det er dog ikke det eneste læreplanstema som har været i spil under dette forløb. Følgende læreplanstemaer har været i spil:

Alsidig personlig udvikling

- Læren om kroppen
- Læren om udvikling, øvelse gør mester
- Læren om nogle måske er bedre end en selv og det er helt okay, bare man har gjort sit bedste
- Det er sjovt og dejligt med bevægelse

Social udvikling

- Følelsen af fællesskab
- Gøre aktiviteter sammen med ens venner
- Læren om empati f.eks. ved at heppe på ens venner

Kommunikation og sprog

- Snakken og dialogen der følger med de olympiske værdier
 - o Det essentielle er ikke at have erobret, men at have kæmpet godt
 - o Unge mennesker der mødes i venskab, ærlighed og fællesskab

Natur, udeliv og science

- At træne og styrke de tre primære sanser i alt slags vejr og alt slags underlag
- Finde ud af hvad kroppen er for en størrelse
 - o Alle de muskler jeg træner og bliver brugt, når jeg bevæger mig
 - o Hvorfor banker mit hjerte så hurtigt efter ståtrold osv.

Kultur, æstetik og fællesskab

- Et OL-fællesskab

- De olympiske værdier og kultur og betydningen deraf
- Oplevelser sammen som aktive deltager og som aktive heppende tilskuere

Som man kan se, så hænger tingene ofte sammen. Når vi gør noget aktivt med et læreplanstema, så påvirker det ofte også de andre læreplanstemaer.

Eksempel 3: SMITTE Model – Vuggestue

Smitte-model sprog gennem kroppen

Sammenhæng:

vi sætter fokus på at bruge kroppen gennem sang/leg, da arbejdet med dette øger og udvikler dannelse, sprog og relationer. Desuden styrker det kropsbevidstheden, fællesskabet (at høre til og være en del af noget), og forståelsen for hinanden/andre. Når man er god motorisk, så går det bedre socialt og dermed også sprogligt.

Det medvirker til at vi som personale får mere bevidsthed omkring det, at styrke sproget gennem kroppen, relationer blandt børnene og får mere fokus på at støtte og guide, især de passive børn. Dette er særligt vigtigt da passive børn måske ikke helt får samme sprogstimulering som det barn der går hen og griber fat i ting og/eller gør sig selv opmærksom på den ene eller anden måde. Dermed er der også evidens på, at viden lagres bedre når det kommer igennem kroppen.

Mål:

At udvikle børnene sprogligt og socialt. Særligt de mere passive børn.

Styrke deres viden om og forståelse for hinanden på tværs af alder og ressourcer.

Give børnene succes oplevelser ved at bruge kroppen, at alle har noget de kan bidrage med til fællesskabet og styrke evnen til at udvise empati og omsorg for andre/hinanden.

Tiltag:

Vi anvender både ude og inde arealerne til at synge, danse og bruge kroppen.

Der skal udvælges 3 sange, som vi evt. kan høre over højttaleren eller synger selv.

Vi snakker om hvilke børn vi har der skal være særligt fokus på ift. guidning og støtte (passive børn).

Tegn:

At børnene er motiveret og deltager på eget initiativ.

At børnene selv synger sangene eller laver bevægelserne dertil.

At børnene anvender nye ord.

At børnene udviser glæde ved at deltage.

At børnene finder hinanden på tværs af alder og ressourcer.

At de mere passive børn, kommer mere på banen og får større tiltro til sig selv.

Evaluerings:

Vi vil løbende evaluere på p-møder. Her har vi mulighed for at snakke om hvad der lykkes og hvad der muligvis ikke lykkes så godt.

Andre aktiviteter hvor sproget læres gennem kroppen:

- Skattejagt med hverdagsord.
- Lege med forholdsord (nu skal i løbe hen bagved træet, nu skal i løbe hen foran rutsjebanen osv.)
- Se evt. sprogfitness.dk
 - o Printland.dk
 - o Kreativgirliv.dk

Eksempel 4: SMITTE model

Royal Run 2026

(Børnehavegruppen)

Sammenhæng:

I år hedder vores årstema FN's verdensmål. Vi kunne godt tænke os at kombinere FN's verdensmål med de pædagogiske læreplaner.

Dette lykkedes blandt andet ved at lave et Royal Run i Børnehuset og kombinere det FN's verdensmål nr. 3, som hedder sundhed og trivsel. Dette kombinerer vi også med læreplanstemaet krop, sanser og bevægelse.

Mål:

Vi har følgende mål med at lave et Royal Run i Børnehuset, hvor vi vil kigge nærmere på fysisk, mental og social sundhed og trivsel.

Fysisk sundhed i forhold til løb og bevægelseslege samt snakke om gode vaner.

Mental sundhed i forhold til balancen imellem bevægelse og afslapning.

Social sundhed i forhold venskaber og fællesskaber samt rolige stemmer.

Inklusion:

De opstillede mål gælder for alle. Hvis nogle af tiltagene er for lette eller for svære, så skruer vi på sværhedsgraden, så alle kan være med. Vi arbejder også med og er opmærksom på gruppestørrelsen, hvilket betyder at gruppestørrelsen altid kan justeres efter behov.

Tiltag:

Vi laver følgende tiltag som forberedelse til vores Royal Run:

☐ Vi løber på legepladsen. Her laver vi en 50 meters lang løbebane. Her skal børnene som minimum løbe det antal runder som svarer til deres alder.

☐ Nogle gange bliver træningen flyttet til skaterbanen på Jens Otto Kraghs Plads.

☐ Vi laver legegrupper, hvor vi leger forskellige bevægelses regellege.

☐ Vi øver os på vores "one mile rute" inden vi skal have Royal Run.

☐ Vi snakker om gode vaner i forhold til mad og hygiejne.

☐ Vi slapper løbende af sammen med en god bog / god historie.

☐ Vi snakker løbende om venskaber og fællesskaber, når vi har "den gode stol".

☐ Vi arbejder med rolige stemmer undervejs i forløbet.

Med disse tiltag mener vi, at vi er klar til at arbejde med fysisk, mental og social sundhed. Dette pga. vores ide om at kombinerer et Royal Run med FN's verdensmål.

Tegn: (hvad forventer vi at se)

Løb på legepladsen: Her forventer vi i starten at se knapt så motiverede børn, men jo flere gange vi løber bliver mere og mere motiverede. Altså at lysten og glæden bliver større og børnene synes at det bliver spændende og se hvor mange runder de kan løbe.

Legegrupper med regellege: Her har vi leget "væk med bomberne" og "rumpe/stopdans". Her tror vi motivationen er stor fra starten, da legene er nye og spændende.

One mile ruten: Vi tænker, at vi går ruten et par gange sammen med børnene, så de ved hvordan og hvor lang ruten er til selve dagen hvor vi skal løbe til vores Royal Run. Vi forventer børnene er meget motiveret og spændte på dagen og måske knapt så motiveret til gåturen.

Mad og hygiejne: Her snakker vi om hvad kroppen har brug for, for at have det godt i forhold til god mad, vand og søvn. Vi tror børnene vil have fokus på, hvad de har med i

madpakken og holde gode vandpauser, når vi løber på legepladsen. Vi har fokus på at vaske hænder og hvad det betyder i forhold til bakterier.

Afslapning: Der vil undervejs i forløbet blive læst nogle bøger, så vi også husker at få sluppet af. Vi tror, børnene vil efterspørge de samme bøger og historier, da gentagelser og kend kendelighed for børn er en god ting. Dette måske fordi børnene kan mærke, at de trænger til at slappe af.

Snakke om venskaber: Disse snakke er løbende og bliver taget op i forbindelse med "den gode stol". Vi tror børnene er engageret i forhold til at fortælle gode ting om deres venner og det barn som er i "den gode stol".

Rolige stemmer: Vi arbejder med rolige stemmer, da det kan være med til at forbedre dialogen og dermed have færre konflikter, som dermed øger og forbedrer fællesskabet. Vi tror og håber børnene selv kan fornemme roligheden og efterspørge rolige stemmer.

Tegn: (hvad så vi)

Løb på legepladsen: Vores start var lidt hård, da børnene først lige skulle i gang. "Hvorfor skal vi løbe?" Og børnene løb "kun" de omgange de skulle. Dette blev afløst af "hvornår skal vi løbe?" og børnene løb mange flere omgange end de skulle.

Legegrupper med regellege: Legene var gode og blev også efterspurgt, men vi oplevede også at vi ikke nåede samme niveau i forhold til antal gange, da tiden blev brugt anderledes bl.a. til løb på legepladsen. Men de gange vi legede, oplevede vi glade børn som gerne ville regellegene. Regellege er nemlig gode for børn, da regellege er med til at lære børnene at begå sig i fællesskaber, styrer impulser og styrke kognitive færdigheder. One mile ruten: Børnene fik en stor oplevelse ved at løbe / gå one mile ruten. Dette bl.a. vi havde lavet t-shirts til dagen og børnene fik en medalje da de kom i mål. Med hjælp fra billeder fra dagen, så kan børnene stadig huske dagen som en dejlig dag.

Mad og hygiejne: Børnene ved nu, at rugbrød, frugt og vand er nogle gode ting, når det kommer til løbetræning. Når vi løb på legepladsen, så gik børnene selv ind for at drikke. "For det er godt for kroppen" eller "vi skal lige huske til drikke noget vand". Hvis madpakken ikke indeholdt rugbrød, så snakkede vi om, hvad der også var godt at spise og ikke at spise. "Det er ikke godt kun at spise slik"

Afslapning: Gode bøger og dermed gode historier er gode til at trænge tempoet ned og lige på en puster fra hverdagens strabadser, så kan der mærkes efter. Børnene kan godt lide gentagelser og spørger selv efter en god historie. "Skal vi ikke læse en bog?". "Der er hyggeligt".

Snakke om venskaber: I den gode stol kan vi se, hvem der er gode venner. "Han / Hun er en god ven", bliver der tit sagt. Gode venner er også gode til at rose hinanden og det hører vi også tit, når vi har den gode stol. Han / Hun er god til at løbe hurtigt. Han / Hun er god til at hoppe højt. Han / Hun er god til at lege.

Rolige stemmer: Børn kan godt lide, når der er ro. "Det er dejligt med ro", siger nogle børn. Det kan dog være svært med rolige stemmer i løbet af dagen, i legesituationer, når der er meget på spil, osv., så siger vi til børnene. "Husk rolige stemmer".

Evaluerings:

Løb på legepladsen, gode bevægelses regellege og one mile ruten er med til fremme sundhed, trivsel. Dette har vi erfaret, da dette tiltag er det som har fyldt mest i perioden. Sundheden bliver påvirket både fysisk, mentalt og socialt af dette tiltag, da vi bl.a. træner vores krop og styrker de tre primære sanser.

Trivslen bliver påvirket både fysisk, mentalt og socialt af dette tiltag, da vi gør det sammen, hepper på hinanden og synes vi er seje, når vi løber.

Der er mange ting som bliver påvirket af løb og gode bevægelseslege samt den vekslen imellem løb og afslapning. Der er mange forskellige ord som nærmest står i kø. Her er nogle af dem:

☐ Stærkere krop (hjerte, lunger, krop og muskler)

☐ Bedre humør i hverdagen (efter nogle gange, så spørger børnene selv efter det – "hvornår skal vi løbe? Det er sjovt")

- Bedre motorisk fundament (løb og leg styrker koordination, balance og kropsbevidsthed)
 - Koncentration (fysisk aktivitet er med til at styrke og stimulere barnets hjerne og barnets evne til at fokusere og lære)
 - Sociale spilleregler (gennem bevægelseslege lærer børnene at vinde og tabe, samarbejde og aflæse andre)
 - Følelsesregulering (bevægelse kan hjælpe børn med at regulere store følelser og dermed blive mere følelsesmæssig bevidst)
 - Selvværd (at mestre forskellige bevægelsesfærdigheder samt at løbe mange runder på legepladsen kan være med til at styrke og opbygge barnets selvtillid)
- Dette var en lille evaluering af løb på legepladsen, bevægelses regellege og one mile ruten, som har fyldt mest i perioden. Disse tiltag er nu blevet skiftet ud med et nyt af FN's verdensmål og dermed nye tiltag og nye mål
- Vi bliver dog ved med at arbejde med de sidste fire tiltag mad og hygiejne, afslapning med bog, at snakke om venskaber i form af den gode stol samt arbejde med rolige stemmer. Dette prøver vi at gøre til faste rutiner i hverdagen.